

LA TERAPEUTA

GASPAR HERNÁNDEZ
LA TERAPEUTA

Columna

COL·LECCIÓ CLÀSSICA
PRIMERA EDICIÓ: GENER DEL 2014
© GASPAR HERNÁNDEZ, 2014
WWW.GASPARHERNANDEZ.CAT
© COLUMNNA EDICIONS, LLIBRES I COMUNICACIÓ, S.A.U.
CARRER PEDRO I PONS, 9-11, 11A PLANTA - 08034 BARCELONA
ISBN: 978-84-664-1818-8
DIPÒSIT LEGAL: B-27.291-2013
FOTOCOMPOSICIÓ: VÍCTOR IGUAL, S.L.
CARRER ARAGÓ, 390 - 08013 BARCELONA
IMPRÈS A: ROMANYÀ VALLS

www.columnnaedicions.cat

Queda rigorosament prohibida sense autorització escrita de l'editor qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra, que serà sotmesa a les sancions establertes per la llei. Podeu adreçar-vos a Cedro (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra (www.conlicencia.com; 91 702 19 70 / 93 272 04 47). Tots els drets reservats.

PRIMERA PART

Depèn molt de la psicòloga, massa. Però ja li està bé. No només perquè, ara com ara, no sabia què ha de fer sense ella, ni podria mantenir a ratlla els pensaments ansiosos, ni podria actuar al Teatre Romea. Sinó perquè s'hi sent atret, tal com suposa que deu passar a la majoria d'homes que es posen en mans d'una psicòloga. Es diu Eugènia Llort, i la va conèixer fa gairebé dues setmanes, la nit de l'assassinat. Des de llavors, es troben cada dia: una mena de teràpia intensiva. Una hora al matí, a la consulta, i gairebé dues hores al vespre, al Teatre Romea, on ella va com si fos una espectadora normal i corrent. S'asseu a la primera fila, a la butaca número dos, que ell pot veure des de qualsevol punt de l'escenari.

—Vindré per si de cas —li va dir al principi.

I no ha deixat d'anar-hi.

Al matí, a la consulta, tot el que ell ha de fer és recordar la nit de l'assassinat. No ho recorda tot, ni de bon tros. El que més recorda és la mirada de la víctima, la Marina C. Una mirada en què no hi havia ni ràbia ni odi, sinó desconcert, com si la pobra noia no entengués per

què li havien disparat, ni per què s'estava dessagnant. Intuïa el que més tard s'ha acabat sabent: que tot va ser un error. Segons fonts policíiques, un error relacionat amb un afer de drogues. No era la Marina C., a qui volien matar.

La primera persona que ell, Hèctor Amat, ha vist morir en quaranta-quatre anys. Fins ara, els drames els havia viscut a l'escenari. Amb el benentès que no pot dir que visqués un drama; tan sols en va ser un espectador involuntari. Passava per allà, sortia de treballar del Teatre Romea, havia anat al pàrquing Ciutat Vella a buscar el cotxe per tornar a casa. Va estar de sort, no va resultar ferit (físicament).

Al cap d'una estona, no recorda si poca o molta, cosa que ara mateix l'amoïna, perquè creu que ell hauria d'haver trucat a urgències immediatament (¿però com podia trucar-hi, si no té telèfon mòbil?), al cap d'una estona va arribar l'Eugènia Llord. Era la seva primera guàrdia com a psicòloga d'emergències. El va acompanyar. El va alleujar amb les seves mans blanques, venoses.

Des d'aquella nit, se sent desemparat davant la realitat. Té ansietat. L'ansietat, de fet, hi és des de fa més temps, però fins ara no l'havia etiquetada. No havia posat nom a uns símptomes —l'opressió al pit, el ritme cardíac accelerat— que la visió de l'assassinat ha multiplicat per deu, per cent.

Fins ara havia sentit parlar de l'ansietat, com tothom, però la relacionava amb persones nervioses (i el seu era un temperament més aviat tranquil). Fins ara creia que l'ansietat era el nus a l'estómac de quan pujava el teló. O bé eren els altres, els actors histriònics, d'un caràcter

eruptiu. Actors un pèl desequilibrats. I ell, que es vanagloriava de ben poques coses, tan sols d'haver interpretat, al llarg de vint-i-dos anys, alguns papers de manera digna, es veia com un home amb el cap ben centrat. Un home equilibrat, que tocava de peus a terra.

Ara ha perdut l'equilibri. No només mental, també físic. No sap exactament si té marejos o vertigen, no sap si és ell el que dóna voltes o el de fora. La sort és que actualment interpreta un personatge que beu més del compte, i els espectadors creuen que el seu pas gronxadís està fet expressament, fins a l'extrem que l'aplaudeixen. Té la seva gràcia —per no dir que és patètic— que a ell, que és abstemi, l'aplaudeixin per la interpretació d'un mal beure.

El problema greu és la por. Això són figures d'un altre paner. Segons la psicòloga Llort, el seu sistema nerviós primitiu ha esdevingut hipersensible: intueix perills allà on no n'hi ha. Al carrer, mentre camina, té por d'abraonar-se damunt la gent. I es passa tota la tarda tement partir, al vespre, un atac d'ansietat a mitja funció, davant centenars d'espectadors. Com li va ocórrer al també perfeccionista Daniel Day-Lewis. El 1989, mentre interpretava *Hamlet* al National Theatre de Londres, Day-Lewis va començar a tenir convulsions i a plorar. No és cert, com s'ha especulat, que veiés el fantasma del seu pare. Va tenir un atac de pànic, va anar-se'n corrents, va deixar la representació a mitges i des de llavors no ha tornat a fer teatre.

Si a l'Hèctor li vingués un atac de pànic a mitja funció, hauria de demanar una baixa. Però a Barcelona, a diferència de Londres, no hi ha actors suplents. En cas

que ell s'agafés una baixa, l'obra que representa actualment al Romea, *Tendra és la nit*, s'hauria de suspendre.

Pot anar fent la viu-viu gràcies a la psicòloga Llort. La veu com una mena d'entrenadora personal, o una psicòloga de capçalera. Una psicòloga que, al matí i al vespre, el protegeix d'ell mateix, dels seus pensaments ansiosos. No pas perquè ell li ho hagi demanat, no perquè sigui un caprici d'actor, sinó perquè ella, ara com ara, té pocs pacients a la seva nova consulta i pot fer-li costat a tota hora.

La psicòloga Llort, l'espectadora Llort. Una professional equipada amb totes les virtuts. Recta, disciplinada, i al mateix temps amb una gran dosi d'humanitat. De vegades, per a ell, l'anomena «la dona perfecta», atès que troba l'actitud i les paraules escaients a cada situació, sense retreure's ni excedir-se. S'agraeix una mica d'inhibició per contrast amb la desinhibició verbal i corporal de la majoria d'actors i actrius, que fan una comèdia permanent. En el curs d'una mateixa conversa passen de la inanició i del desmai a l'estirabot i a la histèria.

Ell es pregunta fins a quin punt és eficaç la teràpia, o la terapeuta. L'afabilitat exquisida amb què el tracta. L'afabilitat: un medicament que va alliberant el seu principi actiu.

O potser el que és efectiu és la manera d'escoltar-lo. Les parelles que ell ha tingut fins ara, la majoria actrius —llevat de l'última, la Rut, periodista, que ara vol ser la seva «millor amiga»—, les parelles que ha tingut fins ara no l'escoltaven tant. Escolten més aviat poc, les actrius. De

fet, avui dia escolta poca gent. Les ments sobrecarregades d'estímul: des de l'escenari es veuen les pantalletes dels telèfons mòbils encenent-se, apagant-se.

L'Eugènia Llorc l'escolta amb una adhesió activa, com si fos una amiga, o una coneguda que desitgés ser amiga i que s'interessés per ell. Una bona entrevistadora: això també ho sembla. De tant en tant surten de la consulta i passen a fi que ell vagi perdent les pors i els vertígens. Llavors, com que l'avorreix parlar d'ell, es permet alguna sortida de to, alguna exageració, i ella riu, l'agafa del braç. Així, doncs, hi ha complicitat. Ella s'ha pintat els llavis i s'ha arreglat amb vestits elegants de tons marronosos, grisos; la ratlla dels pantalons, impecable. Usa perfums francesos. ¿Es muden tant, les psicòlogues? ¿I si es muda per a ell?

És inevitable que faci aquesta mena de conjectures: el personatge que interpreta al Teatre Romea, Dick Diver, és un psicòleg que deixa perdre la seva carrera després d'enamorar-se d'una pacient. I, tot i que la situació de l'Hèctor no té res a veure amb la de Dick Diver —per començar, ell és el pacient—, no pot evitar fantasiejar amb tot el que podria donar de si una aproximació a l'Eugènia Llorc. Si és que no hi està sent, l'aproximació. Si és que no hi ha alguna cosa més, entre ells dos.

És conscient que ara la prioritat és una altra: deixar de tenir por, recuperar la normalitat. ¿Però no formen part de la normalitat, els fantasiejos? ¿No forma part de la normalitat, sentir-te atret per la dona a la qual obres la ment? ¿Hi ha res de més íntim que obrir la ment a algú? ¿El sexe? Avui dia, no pas. A l'escenari n'hi ha d'haver poc, de sexe; queda maquinal, ridícul.

S'acomiaden a les dotze del migdia, i al vespre es tornen a veure, si bé en un altre context, al Teatre Romea,

en què ja no poden enraonar. Ella s'asseu com si fos una espectadora més, a primera fila, a la butaca número dos. Mentre ell actua, quan fa veure que està entotsolat, aprofita per mirar-la de reüll, d'esquitllentes. Teòricament ell actua per a dos-cents espectadors, de vegades tres-cents, fins i tot quatre-cents, però en funció de com s'asseu ella, de si la sent riure o tossir —cosa que al Romea, un teatre petit, és fàcil que passi—, en funció de les reaccions d'ella, llavors ell matisa la interpretació.